

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №38

04.05.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობა და ექსპლუატაცია

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „რომპეტროლ საქართველო“; ქ. თბილისი, მ. ალექსიძის ქუჩა N12

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ბორჯომის მუნიციპალიტეტი, ვაშლოვანის დასახლების მიმდებარე ტერიტორია

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 12.03.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „რომპეტროლ საქართველო“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „რომპეტროლ საქართველო“ მიერ წარმოდგენილია, ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

2019 წლის 5 ივლისს შპს „რომპეტროლ საქართველო“ მიერ სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ბორჯომის მუნიციპალიტეტში, ვაშლოვანის დასახლების მიმდებარე ტერიტორიაზე ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკრინინგის განცხადება. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის №2-1102 ბრძანებით (18/11/2019), მიღებული იქნა სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც შპს „რომპეტროლ საქართველო“ საქმიანობა დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

2020 წლის 13 იანვარს, სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ, განხორციელებული ინსპექტირებით დადგინდა, რომ ტერიტორიაზე შპს „რომპეტროლ საქართველო“ მიერ განხორციელებული იქნა ავტოგასამართი სადგურის მოწყობისათვის გარკვეული სამუშაოები, შესაბამისი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გარეშე. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წლის 20 იანვარს, შპს „რომპეტროლ საქართველო“ მიმართ, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 79⁷-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ №055873 ოქმი, რომელიც თანდართულ მასალებთან ერთად სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ, განსახილველად

გადაეზავნა ახალციხის რაიონული სასამართლოს მაგისტრატ მოსამართლეს ბორჯომის მუნიციპალიტეტში.

ნავთობპროდუქტების საცავი (ავტოგასამართი სადგური) განთავსებულია ბორჯომის მუნიციპალიტეტში, ვაშლოვანის დასახლების მიმდებარე ტერიტორიაზე შპს „რომპეტროლ საქართველოს“ საკუთრებაში არსებულ 2400 მ² ფართობის მქონე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 64.22.08.011 / GPS კოორდინატები: X – 368100, Y - 4635883.0). უახლოესი დასახლებული პუნქტი აღნიშნული მიწის ნაკვეთიდან დაშორებულია დაახლოებით 250 მეტრით. ტერიტორიას ესაზღვრება საავტომობილო გზა, ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკი და მდ. მტკვარი, რომელიც მოედინება დაახლოებით 50 მეტრში.

წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, მიწის ნაკვეთზე უკვე მოწყობილია ავტოგასამართი სადგურის ინფრასტრუქტურული ობიექტები, მათ შორის: ნავთობპროდუქტების მიმღები სისტემა, საწვავის მარიგებელი სვეტი და ორი 60 მ³ (ჯამში 120 მ³) მოცულობის ბენზინისა და დიზელის შესანახი რეზერვუარი. აღნიშნული რეზერვუარები განთავსებულია მიწისქვეშა სითხეგაუმტარ სარკოფაგში, ხოლო სარკოფაგებს შორის არსებული ადგილები შევსებულია ქვიშა-ღორღის წვრილი ფრაქციით. რეზერვუარები აღჭურვილია 3 მ სიმაღლის და 0,05 მ დიამეტრის მქონე სასუნთქი სარქველებით. პროექტის მიხედვით, ავტოგასამართ სადგურზე ნავთობპროდუქტების (ბენზინი და დიზელი) წლიური მაქსიმალური სარეალიზაციო რაოდენობაა 2555 მ³.

ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) წყალმომარაგება გათვალისწინებულია ადგილობრივი წყალმომარაგების ქსელიდან. ავტოგასამართი სადგურის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები შეიკრიბება გამწმენდ ნაგებობაში, სადაც გაწმენდის შემდეგ წყალი ჩაშვებული იქნება 25 მ³ მოცულობის საასენიზაციო ორმოში. ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები, რომელიც შესაძლოა დაბინძურდეს ნავთობპროდუქტების შემთხვევითი დაღვრის შედეგად, შეიკრიბება წვიმის წყლების შესანახ რეზერვუარში. აღნიშნული რეზერვუარიდან, წყლის მიწოდება მოხდება ბიოტალის ტიპის ბიოლოგიურ გამწმენდ ნაგებობამდე, სადაც გაწმენდის შემდეგ, წყალი ჩაშვებული იქნება ავტოგასამართი სადგურის მიმდებარედ გამავალ სანიაღვრე არხში.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, ავტოგასამართი სადგურისთვის შერჩეული ტერიტორია დაფარული იყო ასფალტის საფარით, სადაც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ იყო. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ტერიტორიაზე შესრულებული მიწის სამუშაოების ჩატარების პერიოდში ნიადაგის ნაყოფიერ ფენის მოხსნის საჭიროება არ ყოფილა.

ავარიული სიტუაციების პრევენციისთვის, ავტოგასამართი სადგურის ტერიტორიაზე მოწყობილია სახანძრო უსაფრთხოების სისტემები და მეხამრიდი.

ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ექსპლუატაციის შედეგად ადგილი ექნება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევასა და ხმაურის წარმოქმნას, თუმცა ტერიტორიიდან უახლოეს დასახლებულ პუნქტამდე მანძილის (250 მ) გათვალისწინებით, ატმოსფერულ ჰაერში ზღვრულად დასაშვები ნორმებისა და ხმაურის

დასაშვები დონეების გადაჭარბება უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან არ არის მოსალოდნელი.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. სამინისტროში წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, დამატებით ატვირთული იყო პრეზენტაცია, სადაც საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა, არატექნიკურ და გასაგებ ენაზე, გაცნობოდა მოკლე ინფორმაციას პროექტთან დაკავშირებით. საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყანაში მოქმედი საგანგებო მდგომარეობიდან გამომდინარე, საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის N181 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების“ მე-5 მუხლის შესაბამისად, აიკრძალა საჯარო სივრცეში ფიზიკურ პირთა თავშეყრა 10 პირზე მეტი რაოდენობით. ხოლო შემდგომ, აღნიშნულ დადგენილებაში განხორციელებული ცვლილების შესაბამისად, აიკრძალა საჯარო სივრცეში ფიზიკურ პირთა თავშეყრა 3 პირზე მეტი რაოდენობით. „საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის N181 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 მარტის N196 დადგენილების შესაბამისად, შპს „რომპეტროლ საქართველოს“ ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემისთვის დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოება განხორციელდა საჯარო განხილვის ჩატარების გარეშე და საზოგადოების მონაწილეობა და მის მიერ მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენის შესაძლებლობა უზრუნველყოფილი იქნა წერილობით, აგრეთვე ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია ასევე განთავსდა ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, სააფთიაქო ქსელებთან და იმ ობიექტებთან, სადაც საგანგებო მდგომარეობის შეზღუდვების გათვალისწინებით დასაშვებია მოქალაქეთა გადაადგილება.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად შესწავლილ იქნა ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) განთავსების ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.
4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობის ალტერნატიული ვარიანტები, შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
 - ტერიტორიის GPS კოორდინატები;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე და უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა, ტექნოლოგიური სქემა და ტექნოლოგიური ციკლი;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ტერიტორიაზე უკვე არსებული და მოსაწყობი ობიექტების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ტერიტორიაზე ჩამდინარე (საწარმოო, სანიაღვრე და სამეურნეო-ფეკალური) წყლების მართვის საკითხები;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების ჩაშვების შესახებ სანიაღვრე ქსელის მფლობელთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის წარმოდგენა;
 - ტექნოლოგიურ პროცესში გათვალისწინებული გამწმენდი დანადგარების მოწყობის გეგმა;
 - ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ტერიტორიაზე გამწმენდი დანადგარების (ნავთობდამჭერი ან სხვ.) დეტალური აღწერა (სქემა; გამწმენდის ტიპი; პარამეტრები; გამწმენდის ეფექტურობა);

- გამწმენდ დანადგარებში დაგროვილი შლამის მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- წვიმის წყლის მიმღები ავზისა და სახანძრო წყლების რეზერვუარების განთავსების ადგილი და მოცულობა;
- ნიადაგის ან/და გრუნტის წყლების დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ტერიტორიის შესაბამისი მოპირკეთების საკითხი (ჰიდროსაინჟინერინგო ფენის აღწერა);
- ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მართვის საკითხები, მათ შორის ზემოქმედება ნიადაგზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ფუჭი ქანების მართვის საკითხები (წარმოქმნის შემთხვევაში);
- ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) ტერიტორიაზე ხანძრის, ნავთობის დაღვრის, სტიქიური ან/და სხვა პროცესების წარმოქმნის შემთხვევაში გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების დეტალური განსაზღვრა და შესაბამისი შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები;
- ვინაიდან ტერიტორიას ემიჯნება ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკი, ნავთობპროდუქტების საცავის აალების საშიშროებიდან გამომდინარე შემუშავებული და გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს ე.წ „რისკის მართვის დოკუმენტი“, სადაც დეტალურად იქნება აღწერილი, ხანძრის ან/და რაიმე სხვა სახის ზიანის დროული აღკვეთის შესახებ ინფორმაცია და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები ეროვნული პარკის ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შემცირებისა და საფრთხის თავიდან აცილების მიზნით;
- ავტოგასამართი სადგურის გენერალური გეგმა ექსპლიკაციით;

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკზე ზემოქმედების დეტალური აღწერა და შესაბამისი შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები.
- ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე. გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა.
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) განთავსების ტერიტორიის რელიეფი და საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები; საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები;
- გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყალზე (მდ. მტკვარი) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;

- ზემოქმედება მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ცხოველთა სამყაროზე (მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- კუმულაციური ზემოქმედება. საქმიანობის განხორციელების ზონაში არსებული საწარმოების/მსგავსი ტიპის ობიექტების ემისიების, საანგარიშო წერტილების განსაზღვრა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი ინფორმაცია დაცული ტერიტორიების შესახებ შეიცავს უზუსტობებს, კერძოდ: არასწორად არის მითითებული ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის ფართობი, ასევე არასწორია მონაცემები ხანძრის შესახებ, მაგალითად, „მთლიანად განადგურდა კავკასიის ენდემური სახეობა - უთხოვარი, რომელიც მთელი კავკასიის მასშტაბით მხოლოდ ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკში გვხვდება“. აღსანიშნავია, რომ უთხოვრის დიდი კორომები კავკასიაში ასევე ბაწარა-ბაბანეურის დაცულ ტერიტორიაზეცაა წარმოდგენილი. გზმ-ის ანგარიშში მიზანშეწონილია დაკორექტირდეს მონაცემები დაცული ტერიტორიების შესახებ.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „რომპეტროლ საქართველოს“ მიერ წარმოდგენილ ნავთობპროდუქტების საცავის (ავტოგასამართი სადგურის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი/შესასწავლი ინფორმაციისა და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.